

ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Кадничанський М.В., канд. екон. наук, Мягкоголова К.В., магістр,
Стеценко К.В., магістр, Харківський національний університет міського
господарства імені О.М. Бекетова*

Важливість оцінки стану забезпечення економічної безпеки корпоративних підприємств будівельної галузі зумовлена призупиненням темпів розвитку будівельного бізнесу в умовах посилення агресивності ринкового середовища та пошуку шляхів виходу із кризового стану. Оцінка рівня економічної безпеки є як відправною точкою при розробці та коригуванні заходів щодо підвищення рівня забезпечення економічної безпеки будівельного підприємства, так і показником результативності цих заходів. Вищевикладене зумовлює необхідність створення відповідної ефективної системи безпеки суб'єктів господарювання, першочерговим завданням якої є своєчасна оцінка й аналіз економічної безпеки, що передбачає вдосконалення процесу моделювання систем економічної безпеки з урахуванням вимог сьогодення.

Так, під моделюванням розуміємо застосування методів дослідження явищ і процесів, які засновані на заміні конкретного об'єкта досліджень (іншим, подібним до нього, тобто моделлю, і дозволяє з'ясувати способи керування об'єктом (процесом) та прогнозувати його майбутній стан.

Сьогодні існує безліч моделей, які застосовуються в галузі економічної безпеки. О.А. Антонян використовує метод трансформації на базі MS Excel для моделювання рівня економічної безпеки суб'єктів господарювання, Л.О. Чаговець пропонує використовувати комплекс економіко-математичних моделей (методи нейронних мереж, моделі з урахуванням структури панельних даних, моделі на основі гібридних нечітких нейронних мереж та ін., В.А. Рач пропонує модель кругових сегментів діяльності, а І.О. Клоповим запропоновано підхід моделювання економічної безпеки суб'єкта господарювання, заснований на впровадженні принципів системного підходу і теорії життєздатних систем.

Проте, моделювання системи забезпечення та управління економічною захищеністю суб'єкта господарювання потребує використання економіко-математичних моделей, що описують залежність показників основних сфер діяльності суб'єкта господарювання.

Для визначення загального рівня економічної безпеки, перш за все, пропонується сформулювати множину ключових показників оцінки економічної безпеки за такими складовими:

– техніко-технологічна: визначається технічним рівнем, технологією та організацією будівельного виробництва, експлуатаційними показниками, технічними характеристиками будівельно-монтажних машин, виробничими умовами, матеріально-технічною базою та рівнем матеріального забезпечення будівельного виробництва;

– функціональна складова ділової активності (характеризується

показниками ділової активності підприємства);

– інтелектуально-кадрова (визначається рівнем кваліфікації працівників, організацією системи управління персоналом, напрямками та якістю підвищення кваліфікації, системою навчання та мотивації, інноваційністю відповідних пропозицій та інновацій, які пропонуються персоналом, характером та рівнем взаємодії між робітниками й підрозділами, ефективністю використання персоналу, показники руху);

– фінансова характеризується показниками, що визначають фінансовий стан та рівень формування й використання фінансового потенціалу корпоративних підприємств будівельної галузі. Фокусується увага на показники ліквідності та фінансової незалежності);

– інформаційна (характеризує якість та повноту інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки корпоративних підприємств будівельної галузі, рівень доступності та захищеність інформації, характеристику документообігу, технології щодо формування та обробки інформації, напрями оцінки й аналізу інформації, програмно-технічну захищеність інформаційної політики, діагностику та моніторинг рівня інформаційної безпеки, якість функціонування підрозділів, що реалізують інформаційну політику);

– корпоративна (характеризується якістю корпоративного управління, яке залучає інформацію, що формується на основі визначення прав акціонерів, структури акціонерного капіталу, напрямів та особливостей функціонування наглядової ради, виконавчого органу, забезпечення контролю за фінансово-господарською діяльністю, дотриманням інтересів інших зацікавлених сторін і корпоративну соціальну відповідальність).

На основі систематизації та узагальнення теоретико-методичних положень, рекомендацій та пропозицій фахівців, світового досвіду розвинених країн та власних напрацювань доцільно здійснювати моделювання економічної безпеки корпоративних підприємств будівельної галузі за наступними етапами:

1. Формування інформаційно-аналітичного забезпечення для визначення функціональних складових інтегрального критерію економічної безпеки.

2. Визначення впливу складових на інтегральний критерій фінансово-економічної безпеки.

3. Оцінка коефіцієнтів кореляції та детермінації.

4. Визначення F-критерію Фішера та критерію Стюдента для розробленої економетричної моделі.

5. Інтерпретація побудованої економетричної моделі впливу визначених складових на інтегральний критерій фінансово-економічної безпеки будівельних підприємств.

6. Розробка рекомендацій для зростання ефективності й результативності формування і реалізації фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання у рамках стратегії управління фінансово-економічною безпекою на підприємствах будівельної галузі.

Даний підхід до оцінки рівня економічної безпеки на будівельних корпоративних підприємствах інтегрує методи економетричного моделювання

та дозволить оперативно виявляти загрози безпеці з метою їх подальшої нейтралізації, що підвищить якість та ефективність управління економічною безпекою.